

kového. V tomto směru bylo podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., vyhověti zmateční stížnosti, zrušiti napadený výrok a stěžovatele podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostiti z obžaloby, zároveň pak naříditi, by spisy byly postoupeny příslušnému úřadu k případnému stíhání důchodkovému.

Čís. 1957.

Ani skutková podstata zločinu podle Šu 205 a) tr. zák. ani Šu 485 tr. zák. nepředpokládá určité výše způsobené škody (poskytnuté výhody) a tím ostatním věřitelům způsobené škody.

Pouhé zmenšení aktiv, nastavší tím, že bylo všech nebo části aktiv použito k tomu, by některému z více věřitelů bylo poskytnuto nebo aspoň zajištěno uspokojení ve větší míře, než by naň připadlo při stejnoměrném uspokojení všech věřitelů (na př. postup dlužníkových pohledávek věřiteli za účelem uspokojení jeho skutečné pohledávky) nespadá pod ustanovení Šu 205 a) tr. zák., jež předpokládá zmenšení jmění; může však býti nadržováním věřiteli podle Šu 485 tr. zák.

Jmění jest zmenšením aktiv zmenšeno jen, neodpovídá-li zmenšení aktiv současné a rovnocenné zmenšení pasiv.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1925, Zm I 99/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Litoměřicích ze dne 24. listopadu 1924, jímž byli osvobozeni Karel S. od obžaloby pro zločin podle Šu 205 a) tr. zák. a přečin podle Šu 486 čís. 1 a 2 tr. zák., Alfred W., Ervín H. a Rudolf M. od obžaloby pro zločin podle §§ 5 a 205 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost uplatňuje jediný důvod zmatečnosti podle čís. 5 Šu 281 tr. ř. vytýkajíc rozsudku první stolice neúplnost a nedostatek důvodů. Výtky nejsou důvodnými. Povšechně budiž podotčeno: Spis obžalovací a zmateční stížnost — ostatně i rozsudek první stolice — neuvědomily sobě přesně podstatný rozdíl mezi pojmy »zmenšení jmění« a »poskytování výhody«, jakož i mezi pojmy »zmaření nebo zkrácení uspokojení věřitelů« a »újma způsobená ostatním věřitelům poskytováním výhody některému věřiteli« (§§ 205 písm. a), 485 tr. zák.). Důsledkem toho jest nejasnost vývodů obžaloby a stížnosti, pokud se vztahují k otázce, co bylo závadným jednáním obžalovaných předstíráno. Tak mluví stížnost, obzvláště ve všeobecné části svých vývodů o předstírání postupů (pohledávek), které ve skutečnosti se nestaly. Avšak sama stížnost shrnuje směr obžaloby větou, že obžalovaný S. tvrzením postupů, jež byly dodatečně předstírány a datovány dřívějším datem, předstíral závazek, kterého tu nebylo, a zmenšil svá aktiva způsobem pro ostatní věřitele velmi citelným v úmyslu, by uspokojení ostatní části svých věřitelů zkrátil. A obdobně dovozují i důvody obžalovacího spisu, že bylo úmyslem obžalovaných W-a, H-a a M-a, strhnouti na sebe,

přesněji na banku A. největší část pohledávek (firmy S.) cestou postupu. Z toho a z ostatního obsahu obžalovacího spisu a stížnosti vyplývá, že obžaloba i stížnost netvrdí, že pohledávky zůstaly přes to, co se stalo na podzim, přesněji 19. října a 8. prosince 1922, ve skutečnosti na dále částí aktiv firmy S. a že mezi obžalovaným Karlem S-em a ostatními obžalovanými nebyl postup pohledávek, t. j. převod jejich z jmění firmy S. do jmění banky A. vůbec nikdy vážně ujednan a proveden. Zřejmě předpokládají jak obžalovací spis, tak i stížnost, že na úkor ostatních věřitelů byly pohledávky firmy S. ještě, než byl podán návrh na vyrovnávací řízení, převedeny na jednu věřitelku, totiž banku A. a uplatňují takto nikoliv, že bylo rouškou postupů, které se nikdy neudály, předstíráno zmenšení aktiv, skutečně nikdy nenastavší, nýbrž uplatňují, že aktiva firmy S. byla skutečně na podzim 1922 před návrhem na vyrovnávací řízení zmenšena postupem pohledávek této firmy bance A., ale při tom předstíráno, že se postupy staly již v dobách dřívějších, t. j. že klam, který záležel prý obzvláště v tom, že byly postupy a vyrozumění dlužníků firmy S. datovány dřívějšími daty, nevztahoval se na skutečnost postupů samu o sobě, nýbrž na dobu, kdy byly postupy ujednány a provedeny.

Pokud jde o výrok, jímž byli sproštěni obžalovaný S. z obžaloby pro zločin §u 205 písm. a) tr. zák. a obžalovaní W., H. a M. z obžaloby pro zločin §§ů 5, 205 písm. a) tr. zák., vytýká stížnost, že se nalézací soud nezabýval otázkou, zda skutečně nastalo zmenšení aktiv, a že jest neúplným a »částečně neodůvodněným« výrok o tom, zda a které postupy skutečně se staly, při čemž má stížnost — dle toho, co shora uvedeno — zřejmě na zřeteli obzvláště výrok o tom, zda staly se postupy pohledávek teprve na podzim 1922 či již dříve v ony dny, které jsou uvedeny v písemných dokladech jako datum postupů. Podrobného zjištění, které jednotlivé pohledávky byly postoupeny, nebylo třeba. Ani skutková podstata §u 205 písm. a), ani podstata §u 485 tr. zák. nepředpokládají určité výše způsobené škody, pokud se týče poskytnuté výhody a tím ostatním věřitelům způsobené újmy. Proto stačí, že napadený rozsudek zjistil, že postup, provedený písemně 8. prosince 1922, týkal se pohledávek v úhrnné sumě 265.000 Kč a že při předchozí akci z podzimu 1922 byla celá řada dalších dlužníků firmy S. vyrozuměna, že pohledávky firmě proti nim příslušející byly postoupeny bance A. Dále nemají zmenšení samo o sobě ani doba, ve které se zmenšení aktiv postupem stalo, s hlediska §u 205 písm. a) tr. zák. rozhodného významu. Pouhé zmenšení aktiv, nastavší tím, že bylo všech anebo části aktiv použito k tomu, by některému z věřitelů bylo poskytnuto neb alespoň zajištěno uspokojení ve větší míře, než by naň vypadalo při šetření zásady, že z jmění dlužníka neschopného ku placení jest uspokojiti veškeré věřitele stejnoměrně podle poměru jejich pohledávek, může sice za ostatních předpokladů, tam stanovených, naplniti skutkovou podstatu přečinu §u 485 tr. zák. Oproti tomu nestačí pouhé zmenšení aktiv samo o sobě pro obor §u 205 písm. a) tr. zák., který nechrání zmíněné zásady, nýbrž chrání proti úmyslnému porušení právo věřitelstva, aby bylo, byť za nešetření oné zásady, aktiv dlužníkůvých, pokud jest toho

k úplnému uspokojení věřitelů třeba, použito výhradně k uspokojení pasiv dlužníkůvých v pravdě tu jsoucích. Proto předpokládá ustanovení §u 205 písm. a) tr. zák. zmenšení jmění. Jměním rozumí se souhrn aktiv a pasiv. Příznivý nebo nepříznivý stav jmění zračí se v rozpětí mezi součtem aktiv a součtem pasiv. Jmění jest zmenšením aktiv zmenšeno jen, neodpovídá-li zmenšení aktiv současné a rovnocenné zmenšení pasiv.

Arciť může zmenšení jmění nastati také tím, že se zvýší (na oko) pasiva beze současného a rovnocenného zvýšení aktiv, a proto uvádí zákon jako příklad zmenšení jmění také předstírání neb uznání závazku, kterého tu není. Avšak postup pohledávek dlužníkůvých věřiteli není předstíráním (uznáním) závazku, po právu nepozůstávajícího, nýbrž jest — stal-li se jen na oko — odstraněním, pokud se týče, stal-li se, jako v tomto případě, vážně, zcizením části jmění dlužníkovy. Postupem pohledávek jsou nepopíratelně zmenšena dlužníkovy aktiva. Než dlužníkovy jmění zmenší se takovým postupem výhradně tehdy, nenastane-li důsledkem postupu pohledávek věřiteli současně také v pasivech dlužníkůvých taková změna, že rozpětí mezi součtem aktiv a součtem pasiv jest po postupu totéž, jaké bylo před postupem. Postupy pohledávek firmy S. obžalovaným Karlem S-em bance A., jimiž opodstatňovala obžaloba skutkovou známku zmenšení jmění dlužníkovy, naplnily by proto tento znak zločinu §u 295 písm. a) tr. zák., to jest jediný zákonem stíhaný prostředek úmyslného zmaření nebo zkrácení uspokojení věřitelů jedině za předpokladů, že se nestaly za účelem uspokojení pohledávky této bance proti oné firmě přísluševší a dále, byla-li pohledávka banky menší než součet postoupených pohledávek, nestaly se s výhradou, že banka firmě vrátí, o co z postoupení pohledávek vytěží více, než činí její pohledávka vůči firmě. Tyto předpoklady nebyly obžalovacím spisem a nejsou ani stížností uplatňovány a nejsou rozsudkem zjištěny. Naopak stojí obžalovací spis, rozsudek i stížnost zřejmě na stanovisku, že postupy byla, a to jen neúplně, zaplácena (kryta) pohledávka banky vůči firmě. Proto nemohl skutkový podklad obžaloby, ani kdyby byl rozsudkem zjištěn tak, jak byl obžalobou uplatňován, vésti k odsouzení pro zločin §u 205 písm. a) (§§ 5, 205 písm. a) tr. zák.).

Doba, kdy byly pohledávky postoupeny, zmenšení aktiv tím přivoděné a okolnost, které jednotlivé pohledávky byly postoupeny, jsou s hlediska tohoto zločinu v této trestní věci beze všeho významu, takže se formální výtky stížnosti, vztahující se k výroku nalézacího soudu o těchto skutkových okolnostech nedotýkají soudního výroku o skutečnostech rozhodných a nezakládaly by ani, kdyby byly důvodnými, zmatečnost rozsudku ve výrociích o zločinech §u 205 písm. a) a §§ 5, 205 písm. a) tr. zák.

Čís. 1958.

Zlým úmyslem §u 85 a) tr. zák. jest úmysl, způsobiti zničením nebo vůbec jakýmkoliv poškozením cizí věci majetkovou škodu. Pachatel musí si býti vědom, že svým úmyslným (nikoliv zaviněným nebo lehkomyslným) jednáním uvedenou škodu způsobuje.